

Seat No.	
-------------	--

M.A. (Semester – III) Examination, 2013
PERSIAN (Paper – V)
Modern Prose Text (Subordinate)
(2008 Pattern)

Text Book : داستانهای دل انگیز ، ترجمه نگاری

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

N.B. : 1) Attempt **all** questions.

2) Figures to the **right** indicate **full** marks.

1. What is Zohra Khanlari's contribution to Persian prose writing. **16**
OR
Analyse the importance of 'Dastanhai Dilangez'.

2. Draw a character sketch of **any one** of the following in your **own Persian** : **16**

(۱) زینا

(۲) رابعه

(۳) شیخ صنعان-

3. Write short notes on **any two** of the following : **16**
1) Importance of Dastan writing
2) Plat of Nul-wa-Daman
3) Style of Attar
4) Literary trends in modern Persian Prose writing.

4. Translate **any four** of the following passages in **English, Urdu or Marathi** : **20**

(۱) رابعه بیگانه دختر کعب امیر بلخ بود۔ چنان لطیف و زیبا بود کہ قرار از دلہامی ربود و چشمان سیاہ جادو گرش با تیر مہنگاں در دلہامی نشدت جانہا نثار لبان مرجانی و دندانہای مرواریدگونش می گشت۔ جمال ظاہر و لطف ذوق بہ ہم آمیختہ و او را دلبری بی ہمتا ساختہ بود۔ رابعہ چنان خوش زبان بود کہ شعرش از شیرینی لب حکایت می کرد۔ پدر نیز چنان دل بدولستہ بود کہ آنی از خیالش منصرف نمی شد و فکر آئندہ دختر پیوستہ رنجورش می داشت۔

(۲) در همد چنان رسم بوده است که هر که از دودمان شاهی می خواست دختر را به شوهر دهد، مرد سخجوری را به شهرها می فرستاد تا همه جا خبر دهد که در فلاں روز جشن بزرگی بر پاست که هر کس هوای همسری بازن گل اندام را دارد باید مردانه قدم در راه نهد و خود را روز موعود به جشن برساند. شاهان جهان و کسانی که دیوانه حسن آل پری چهر بودند خود را به جشن می رسانند و داخل صف می ایستادند؛ پس آن ماه روی فتان در جامه ای از حریر از سرا پرده بیرون می آمد و حامی از گل در دست داشت و از پیش صف می گذشت و نظری به عشاق خود می انداخت و گل را به گردن آن کس می آویخت که مورد پسندش قرار می گرفت.

(۳) شبی دو کس از محرمان شاه که در زندان همد و همراز یوسف بودند، خوابی دیدند که از آن پریشان گشتند و چون خواب را بر یوسف آشکار کردند چنین تعبیر کرد که یکی کارش به مجازات و گو شمالی می انجامد و دیگری به عزت و جاه. یوسف از دومی خواست تا هرگاه نزد شاه بار یابد و فرصت گفتار بدست آورد از او که غربتی بیگناه و محروم از عدل شاه است یادی بکند و از روزگار تنگ و زندان سیاهش شاه را آگاه سازد، اما آن شخص وقتی قربت یافت و از لطف عزیز مصر بر خوردار شد، زندان و زندانی را از یاد برد.

(۴) روز دیگر شیخ معتکف کوی یار شد و باسگان کولیش همطر از گشت و از اندوه چون موی باریک شده عاقبت از درد عشق بیمار گشت و سر از آل آستان بر نگرفت و آنقدر خاک کولیش را بستر و بالین ساخت تا دختر از رازش آگاه شد و گفت " ای شیخ کجا دیده ای که زاهدان در کوی ترسایان مقیم شوند؟ از این کار در گذر که دیوانگی بار می آورد." شیخ گفت " ناز و تکبر به یک سونه که عشقم سرسری نیست، با دلم را بازده یا فرمان ده تا جان پیفشانم."

- (۵) مرغ نامه عشق را گرفت و به پرواز در آمد، شتابان کوه و بیابان را تیمود تا به کاخ دمن رسید و دمی به کنار بام نشدست و به نظاره پر داخت ناگاه چشمش به دمن افتاد که در باغ به گردش مشغول است۔
مرغ فرود آمد و بر سبزه رو بروی دمن نشدست۔ مرغان دیگر همه پرها گشادند و به دنبال او بر چمن فرود آمدند۔ دمن از دیدن مرغان مبھوت ماند و ناگهان دریافت که همه آنها اوج گرفتند۔
- (۶) دختر شاعر انگشت در خون فرومی برد و غزل های پر سوز بر دیوار نقش می کرد۔ همچنان که دیوار باخون رنگین می شد چهره اش بی رنگ می گشت و هنگامی که در گرما به دیواری نا نوشته نماند۔ در تنش نیز خونی باقی نماند۔ دیوار از شعر پر شد و آن ماه پیشکرم چون پاره ای از دیوار بر جای خشک شد و جان شیرینش میان خون و عشق و آتش و اشک از تن بر آمد۔

5. Translate any two of the following unseen passages in to
English, Urdu or Marathi :

12

- (۱) محمد علی بن میرزا عبد الرحیم صائب تبریزی از شاعران بزرگ قرن دو از دهم بود۔ پدرش از بازرگان معروف تبریز بود۔ صائب اگرچه در تبریز متولد شده اما در اصفهان تربیت یافته است۔ در اوائل جوانی سفری به مکه کرد و بعد به هندوستان عزیمت نمود۔ چندی در کابل اقامت کرد و به همراه ظفرخان به دربار شاه جهان رفت و نزد آن پادشاه تقرب یافت۔ پس از مدتی بنا به دعوت پدر اصفهان بازگشت و به دربار شاه عباس راه یافته خطاب ملک الشعرائی یافت۔
- (۲) سلیمان بصف پرندگان توجه کرد و بدید سراغ گرفت تا او را بآب رهبری کند ولی فهمید که بدید غائب است، پس قسم یاد کرد که اگر برای غیاب خود حجتی واضح و عذری موجه نیابد، او را بشکنجه سخت سپارد، یا ذبحش کند، ولی بدید پس از چند لحظه بازگشت، و باعذار و تواضع پر داخت و برای جلب عواطف سلیمان گفت : من برای اطلاع یافته ام که دست علم و قدرت و دامنه اطلاع تو بآل نرسیده است، دستری را کشف کرده ام که کارش بر تو پوشیده مانده است۔

(۳) فرعون و سپاهیان دیدند که راه های دریا هم چنان پیش رویشان باز و کشوده است و می توانند بزودی از آن راهباز بنی اسرائیل دست یابند، پس غرور دیده عقل شان را کور ساخت و فرعون رو بسپاهیان کرد و از سرلاف گفت: تماشا کنید چگونه دریا بفرمان من شکافته شد و راه داد تا بندگان خود را تعقیب کنیم!

قوم فرعون، این منظره عجیب را بحساب اعجاز فرعون گذاشتند، و بقدرت و نصرتش قوت قلب و اطمینان یافتند و مانند سیل سر بدریا گذاشتند آنها سر بهم گذاشتند و همه را بگام مرگ فرو بردند و سر گذشت ایشان را برای آیندگان درس عبرتی ساختند.

(۴) اما با اعتماد و سعت اخلاق بزرگان که چشم از عوایب زیر دستان پویند و در افشائے جرائم کهتران نکوشند کلمه چند بطریق اختصار از نوا در و امثال و شعر و حکایات در سیر ملوک ماضی رحمتهم الله درین کتاب درج کردیم و برخی از عمرگرا نمایه بر خروج موجب تصنیف کتاب این بود و بالله التوفیق.

[4302] – 152

Seat No.	
-------------	--

M.A. (Semester – I) Examination, 2013
PERSIAN
Siyast Nama : Classical Prose Text (Iranian)
Special Paper – II (2008 Pattern)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

N.B. : 1) Attempt **all** questions.
2) Figures to the **right** indicate **full** marks.

1. What are the contributions of the Seljuq period to Persian prose ? 16
OR
Write a critique on the salient features of prose writing in Seljuq period.
2. Account for the popularity of Nizamul-Mulk Tusi as a prose writer. 16
OR
Mention the Nizam-ul-Mulk Tusi was a great political thinker.
3. Assess the importance of Nizam-ul-Mulk Tusi among his contemporaries. 16
OR
Comment on the style of Nizamul-Mulk Tusi.
4. Write a critique on the subject matter of Siyasat Nama. 16
OR
Estimate the literary importance of Siyasat Nama.
5. Write short notes on **any two** of the following : 16

[4302] – 153

Seat No.	
-------------	--

M.A. (Semester – I) Examination, 2013
PERSIAN
History of Persian Literature – I
Special Paper – III
(2008 Pattern)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

N.B. : 1) Attempt **all** questions.
2) Figures to the **right** indicate **full** marks.

1. Describe the socio and literary conditions of Iran during the early Sasani period. **16**
OR
What are the contribution of Samani period to Persian poetry ?
2. Discuss the literary activity of the Timurid period with reference to prose writing. **16**
OR
Assess the contribution of seljuq period to Qaseeda writing.
3. Write a critical review of any one prose writer of Akbar's period. **16**
OR
Review the development of Mathnavi writing during the Gaznavi period.
4. Define Ghazal and discuss its structure. **16**
OR
Discuss the component parts of the form of Qaseeda.
5. Write short notes on **any two** of the following : **16**
 - 1) Salient features of Mathnavi writing.
 - 2) Rubai – As a poetic form.
 - 3) Kinds of Qaseeda.
 - 4) Classical literary trends.

[4302] – 353

Seat No.	
-------------	--

M.A. (Semester – III) Examination, 2013
PERSIAN
Study of Poetic Form of Persian Literature ‘Mathnavi’
Special Paper – VII
(2008 Pattern)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

N.B. : 1) Attempt **all** questions.
2) Figures to the **right** indicate **full** marks.

1. Account for the popularity of Mathnavi as a poetic form. 16
OR
Assess the contribution of Saljuq period to Mathnavi writing.
2. What does the Persian Mathnavi owe to Nizami Ganjawi. 16
OR
Discuss the characteristics of poetry of Nizami Ganjawi.
3. Comment on the style of the Mathnavi’s of Jami. 16
OR
Discuss the ethical aspects of the poetry of Jami.
4. Estimate Ameer Khusrov as a Mathnavi writer. 16
OR
Write a critical appreciation of Mathnavi writing of Ameer Khusrov.
5. Write short notes on **any two** of the following : 16
 - 1) Classical literary trends in Persian literature.
 - 2) Style of Nizami Ganjawi.
 - 3) Life sketch of Ameer Khusrov.
 - 4) Jami as a Moralists.

[4302] – 154

Seat No.	
-------------	--

M.A. (Semester I) Examination, 2013
PERSIAN
Study of Text 'Bargazedah-E- Sher-E-Farsi-E-Maasir
Special Paper – IV
(2008 Pattern)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

N.B. : 1) Attempt **all** questions.

2) Figures to the **right** indicate **full** marks.

1. Discuss and point out the salient features of Modern Persian Poetry. 16
OR
Give a survey of literary conditions of the age of Aqua Khan Kirmani.
2. Write a critique on the social, political and literary conditions in Mohammad Ali Shah's period. 16
OR
Distinguish between classical and Modern poetic trends in Persian literature.
3. Account for the popularity of Mohd. Taqui Bahar as a poet. 16
OR
Do you agree that Abdul Qasim Lahooti was the first progressive writers in Persian literature. Give reasons.
4. Discuss the poetic art of Ishqui. 16
OR
Comment on the style of Eraj Mirza.
5. Write short notes on **any two** of the following : 16
 - 1) Parveen Eteshami - As a social critique.
 - 2) Persian Ghazal At Present.
 - 3) Style of Nimayu Shej.
 - 4) Life sketch of Eraj Mirza.

[4302] – 354

Seat No.	
-------------	--

M.A. (Semester III) Examination, 2013
PERSIAN
Special Study of a Prose Writer – Nizami Uroozi Samarquandi
Special Paper – VIII
(2008 Pattern)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

N.B. : 1) Attempt **all** questions.

2) Figures to the **right** indicate **full** marks.

1. Review the literary activity particularly of the Modern period with special reference Persian Prose - Writing. 16
OR
What are the literary trends of Modern Persian Prose writing ?
2. Describe Nizami Uroozi Samarquandi as a great writer of Modern period. 16
OR
Discuss the ethical aspects of the prose writing of Nizami Uroozi Samarquandi.
3. Comment on the style of Nizami Uroozi Samarquandi. 16
OR
Describe the distinctive features of the prose of Nizami Uroozi.
4. Give an account of life sketch of Nizami Uroozi. 16
OR
Mention the contemporary prose writers of Nizami Uroozi and determine his position amongst them.
5. Write short note on **any two** of the following : 16
 - 1) Subject matter of Chahar Maqala.
 - 2) Literary works of Nizami Uroozi.
 - 3) Classical and Modern literary trends.
 - 4) Persian prose writing and Progressive writers' Movement.

[4302] – 453

Seat No.	
-------------	--

M.A. (Semester IV) Examination, 2013
PERSIAN
Study of Poetic Form of Persian Literature
Special Paper – VII
(2008 Pattern)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

N.B. : 1) Attempt **all** questions.
2) Figures to the **right** indicate **full** marks.

1. What do you mean by Qaseeda as a form of Qaseeda ? 16
OR
Trace the history of Qaseeda writing in Persian.
2. Write a critic on Zaheer Faryabi as a Qaseeda writer. 16
OR
Comment on the style of Qasidas of Zaheer Faryabi.
3. Give a brief account of the life and attainments of Khaquani. 16
OR
Discuss the poetic art of Khaquani.
4. Discuss the themes of Firdausi's Qaseedas. 16
OR
Discuss the characteristics of the poetry of Firdausi.
5. Write short note on **any two** of the following : 16
 - 1) Life sketch of Zaheer Faryabi.
 - 2) Style of Firdausi.
 - 3) Contemporary poets of Khaquani.
 - 4) Bahariya Qaseeda.

[4302] – 454

Seat No.	
-------------	--

M.A. (Semester IV) Examination, 2013
PERSIAN
Special Study of a Poet “Khayyam”
Special Paper – VIII
(2008 Pattern)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

N.B. : 1) Attempt **all** questions.
2) Figures to the **right** indicate **full** marks.

1. Define Rubai pointing out its essential parts. 16
OR
Trace the history of Persian Rubai.
2. Mention the contemporary poets of Khayyam and determine his position among them. 16
OR
Give an account of life and literary works of Khayyam.
3. What are the salient features of the Rubais of Khayyam ? 16
OR
Enumerate the basic themes of the Rubaiyat of Khayyam.
4. “Khayyam was not a materialist”. Elucidate. 16
OR
Mention the mystical aspect of the Rubais of Khayyam.
5. Write in your own Persian the views of Khayyam on **any two** of the following : 16

[4302] – 151

Seat No.	
-------------	--

M.A. (Semester – I) Examination, 2013
PERSIAN (Paper – I)
Classical Prose Texts (Subordinate)
(2008 Pattern)

Text Book : گلستان سعدی باب پنجم و ہنتم ، اخلاق محسنی باب دوم و پنجم

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

N.B. : 1) Attempt **all** questions.

2) Figures to the **right** indicate **full** marks.

1. Describe Shaikh Saadi as a great prose writer and a poet of his age. **16**

OR

Analyse the critical importance of 'Gulistan-e-Saadi'.

2. Sketch the life and personality of Mulla Waiz Husain Kashifi. **16**

OR

Write a critique on the subject matter of 'Akhlaque-e-Mohsini'.

3. A) Reproduce in your own **Persian any one** of the following : **8**

(۱) حکایت زن درویشے

(۲) حکایت جدال سعدی باحدی

(۳) حکایت غرقہ پوش و امیر عرب۔

P.T.O.

B) Write in Persian the views of Mulla Waiz Husain Kashifi **any one** of the following : **8**

- (۱) دعا
(۲) عجز و انکساری
(۳) اخلاص۔

4. A) Write short note on **any one** of the following : **8**

- 1) Style of Saadi Shirazi.
- 2) Ethical aspects of 'Gulistan-e-Saadi'.
- 3) Literary trends of Saadi Shirazi.

B) Write short note on **any one** of the following : **8**

- 1) Literary works of Mulla Waiz Husain Kashifi.
- 2) Mulla Waiz Husain Kashifi - As a moralist.
- 3) Literary trends of Kashifi's era.

5. Translate **any two** of the following passages in **Urdu, English** or **Marathi** from **A** and **B** :

(A) **8**

(۱) گفتم مذمت ایناں روا مدار کہ خداوند کرم اند گفت غلط گفتمی کہ بندہ درم اند چه فادہ کہ ابر آزارند و نمی بارند و چشمہ آفتاب اند و بر کس نمی تا بند و بر مرکب استطاعت سوار اند و نمیر اند قدس بہر خدا نہند و درے بے من و آذی نہند مالے بمشقت فراہم آرند و محنت نگاہ دارند و محسرت بگذارند چنانکہ بزرگاں گفتم اندسیم بخیل از خاک وقتے بر آید کہ وسے در خاک رود۔

(۲) دانشمندے را دیدم کہ بہ کے مبتلا شدہ و رازش از پردہ بر ملا افتادہ جوہ فراواں بردے و تحمل بیکراں کردے بارے بہ لطافتش گفتیم دانم کہ ترا در محبت این منظور علتے و بنائے محبت برزقتے نیست پس باوجود چنین معنی لائق قدر علما نباشد خود را متہم گردانیدن و جوہ بے ادباں بردن گفت اے یار دستِ عتابم از دامن بدار کہ باہادریں مصلحت کہ تو بینی اندیشہ کردم صبرم بر جفائے او سہل ترہی نماید از نا دیدن او و حکیمان گویند دل بر مجاہدت نہادن آساں ترست کہ چشم از مشاہدت فرو گرفتن۔

(۳) مرد کے را چشم درد خاست پیش بیطارے رفت تا دوا کند بیطار از آنچه در چشم چہار پایاں میکرد در دیدہ او کشید کور شد حکومت پیش داور بردند گفت برو بیچ تا دان نیست اگر ایں خرنبودے پیش بیطار نرفتنے مقصود از ایں سخن آنست تا بدانی کہ ہر کہ نا آرمودہ را کار بزرگ فرماید با آنکہ ندامت برد بزدیک خرد منداں بحقیقت رای منسوب گردد۔

(B)

8

(۱) آورده اند کہ روزے یکے از امراء پیش پادشا ہے ایستادہ بود و شاہ با او در ممے مشاورت می فرمود قضا را کژدمے در پیراہن وے افتادہ بود و ہر ساعت امیر را می گزید و بہ نیش زہر آلود خود ضرر می رسانید تا وقتے کہ نیش وے از کار بیفتاد و ہر زہرے کہ داشت بکار برد آل امیر مطلقاً دراں مشاورت قطع سخن نکرد و تغیرے درد ظاہر نشد و سخنش از قانون عقل و قاعدہ حکمت انحراف نیافت تا بخاند آمد و آل کژدم را از جامہ ہیروں کرد۔

(۲) یکے از خواص بارگاہِ خلافت پر سید در محلے کہ تادیب آں شوخ چشم، بے شرم زیادت
 بالستے سبب بخشیدن و آزاد کردن چه بود۔ خلیفہ گفت من او را برائے خدا ادب می
 کردم چون مرا ناسزا گفت نفس من از او متغیر و متاثر شد و در صدد انتقام آمدن خواستم کہ
 در کار حق سجانہ و تعالیٰ نفس را مدخل دہم کہ این صورت از شیوہ اخلاص دورست و
 صاحب عمل غرض آمیز از فضیلتِ ثواب و مجبور۔

(۳) در کلماتِ ملوک ترکستان آورده اند کہ افراسیاب مرا امرائے خود را گفت کہ بہنیت
 و ہیکل مردان و بہت و شوکتِ ایشان فریفتہ میشوید و بلائی کہ زنند و دعویٰ کہ کنند
 مغرور مگر دیدتا و تمیکہ ایشان را بیاز مائید بصبر و پانداری کہ اگر بر محکم صبر تمام عیار
 اند ایشان را بردانگی اعتبار کنید۔ بیت

نہ بدعویٰ ست قدر و قیمتِ مرد

قیمتِ مرد صبر داند کرد۔

[4302] – 352

Seat No.	
-------------	--

M.A. (Semester – III) Examination, 2013
PERSIAN (Special Paper – VI)
Grammar
(2008 Pattern)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

N.B. : 1) Attempt **all** questions.

2) Figures to the **right** indicate **full** marks.

1. Define and explain **any two** of the following :

16

(۱) نوع فعل مضارع

(۲) اقسام ضمير

(۳) اقسام صفت

(۴) اقسام اسم

2. Define and explain **any four** of the following :

16

(۱) سياق الاعداد

(۲) سوال جواب

(۳) تجنيس ناقص

(۴) شتر گربه

(۵) تجاهل عارفان

(۶) حسن تکرار

P.T.O.

3. Explain with example **any two** of the following :

16

- (۱) فعل ماضی قریب
- (۲) فعل ماضی تمنائی
- (۳) فعل ماضی مجهول
- (۴) فعل ماضی اخباری
- (۵) فعل ماضی مطلق۔

4. Explain with example **any two** of the following :

16

- (۱) فعل حال
- (۲) حال احتمالی
- (۳) حال مطلق
- (۴) حال استمراری۔

5. Explain with example **any four** of the following :

16

- (۱) فعل وجه اخباری
- (۲) فعل مثبت و منفی
- (۳) فعل معلوم و مجهول
- (۴) فعل ناقص و کامل
- (۵) فعل رابطہ
- (۶) فعل مضارع اصلی۔

[4302] – 451

Seat No.	
-------------	--

M.A. (Semester – IV) Examination, 2013

PERSIAN (Paper – V)

Modern Poetry Text (Subordinate)

(2008 Pattern)

پیام مشرق از اقبال

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

N.B. : 1) Attempt **all** questions.

2) Figures to the **right** indicate **full** marks.

1. Discuss the literary activity of Modern Persian Poetry with reference to Nazm. 16

OR

Describe the poetic trends of Modern Persian Poetry.

2. Write a critical appreciation of poetic art of Iqbal. 16

OR

Enumerate the basic themes of the poems of 'Payam-e-Mashriq'.

3. Reproduce in your **own Persian any one** of the following : 12

(۱) نوائے وقت

(۲) جوئے آب

(۳) گل نخستیں۔

P.T.O.

4. Explain **any eight** of the following :

24

(۱) ضمیرش تہی از خیال بلندے

خودی ناشناسے ز خود شر مسارے

بریشم قبا خواجہ از محنت او

نصیب تنش جاہ تار تارے

نہ در دیدہ او فروغ نگاہے

نہ در سینہ او دل بیقرارے

(۲) شبنم براہ من گہر آبدار ز بخت

خندید صبح و باد صبا گرد من وزید

بلبل ز گل شنید کہ سوزم ربودہ اند

نالید و گفت جاہ ہستی گران خرید

وا کردہ سیتہ منت خورشیدی کشم

آیا بود کہ باز بر انگیزد آتشم

(۳) بہ گداز ہائے پنہاں ، بہ نیاز ہائے پیدا

نظرے ادا شناسھے ، بحریم ناز کردن

گبے جز یکے ندیدن بہ بجوم لالہ زارے

گبے خار نیش زن راز گل امتیاز کردن

ہمہ سوزنا تمام ، ہمہ درد آرزویم

بگمان دہم یقین را کہ شہید جستجویم

(۴) بیا این خاکدان را گستان ساز
جهان پیر را دیگر جوان ساز
بیا یک ذره از دردِ دلم گیر
تہ گردون بہشتِ جاوداں ساز
زرد ز آفرینش ہمدم استیم
ہمان یک نغمہ را زیروبم استیم

(۵) ہستی ما نظام ما
مستی ما خرام ما
گردش بے مقام ما
زندگی دوام ما
دورِ فلک بکام مای نگریم و می رویم

(۶) بہ سبزہ غلطم و بر شاخ لالہ می چہیم
رنگ و بوز مسلمات او بر انگیزم
شمیدہ تانثود شاخ او ز گردش من
کہ برگ لالہ و گل نرم نرمک آویزم
چو شاعرے ز غم عشق در فروش آید
نفس نفس بہ نواہائے او در آویزم

(۷) رام نگرود جهان تانہ فسونش خوریم
 جز بکمند نیاز ناز نہ گردد اسیر
 تا شود از آہ گرم این بت سنگین گداز
 بستن ز ناز او بود مرا ناگزیز
 عقل بدام آورد فطرت چالاک را
 اہر من شعلہ زاد سجدہ کند خاک را

(۸) تیغ در خشنودہ، جانِ جہاں گسل
 جوہر خود را نما، آئے بردن از نیام
 بار و لے شائین کشا، خون تدردان بریز
 مرگ بود باز را زیستن اندر کنام
 تو نہ شناسی ہنوز شوق بھیردز وصل
 چیست حیات دوام؟ سوختن ناتمام

(۹) شنیدم کرک شب تاب می گفت
 نہ آن مورم کہ کس نالہ ز نیشم
 تو ان بے منت بیگانگان سوخت
 نہ پنداری کے من پروانہ کیشم
 اگر شب تیرہ تر از چشم آہوست
 خود افروزم چراغِ راہ نویشم

(۱۰) بہ بحر رفتم و گفتم بہ موج بے تابے
ہمیشہ در طلب استی چه مشکلی داری؟
ہزار لولوئے للاست در گہبانے
درون سینہ چو من گوہرے دلے داری؟
تپید و از لب ساحل رمید و بیچ نہ گفت۔

5. Translate the following passage into **English, Urdu or Marathi** : **12**

دو امیر زادہ در مصر بودند یکے علم آموخت و دیگر مال اندوخت عاقبتہ الامر یکے علامہ گشت و آل دگر
عزیز مصر شد پس ایں تو انگر بچشم حنارت در فقیہ نظر کردے و گفتم من بسلطنت رسیدم و اں
ہمچنان در مسکنت بماند گفتم اے برادر شکر نعمت باری عزہ اسمہ ہمچنان بر من افزوں ترست کہ
پیغمبر اں یافتم یعنی علم و ترا میراث فرعون و ہامان رسید یعنی ملک مصر۔

Seat No.	
-------------	--

M.A. (Semester – IV) Examination, 2013
PERSIAN (Special Paper – VI)
Essay Writing and Translation
(2008 Pattern)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

N.B. : 1) Attempt **all** questions.

2) Figures to the **right** indicate **full** marks.

1. Write an essay on **any one** of the following in your own **Persian** : **25**

- (۱) در کلام اقبال تصور شاهین
(۲) اسلوب نگارش در عهد سلجوقیه
(۳) مقام پروین اعتصامی در فارسی ادب
(۴) جدید فارسی شاعری۔

2. Write an essay on **any one** of the following in your own **Persian** : **25**

- (۱) عیدهای اہل ہند
(۲) شہر ما
(۳) شاعر پسندیدہ ما
(۴) دانشگاه ما۔

3. Translate **any one** of the following passage into **English, Urdu**
or **Marathi** : **15**

- (۱) خواجہ چون این سخن بشنید بسیار بگریست و گفت و او یلاہ اگر حضرت خداوند تعالیٰ روز قیامت
با من عتاب کند کہ در ہمسائیگی تو چنین صورتی بود و تو از حال ہمسایہ بے خبر بودی ، چہ
جواب دہم پس دست درویش بگرفت و بخانہ خود در آورد و از نقد و متاع کہ داشت یک نیمہ
بوے داد شبانہ حضرت رسالت پناہ را صلی اللہ علیہ و سلم در واقعہ دید کہ او را می گویند اے
خواجہ ہذاں شفقت کہ با ہمسایہ خود کردی گناہانت آمرزیدہ شد و در مال و منال تو برکت پدید آمد
و فردا در بہشت ہم نشین من خواہی بود۔

(۲) آورده اند کہ اسماعیل سامانی پادشاہ خراسان و سلطانے بس بساماں بود روزے علمے بہے نزد وے آمد او را تعظیم بسیار نمود و چون می رفت ہفت گام از عقب وے برفت شبانہ حضرت رسالت پناہ را صلے اللہ علیہ و سلم در واقعہ دید کہ با او می گوید کہ اے اسماعیل یکے از علمائے امت حرا عزیز داشتی من از حضرت حق سبحانہ و تعالیٰ در خواستم تا ترا در دو جہاں عزیز دارد و تو ہفت قدم در عقب وے رفتی دعا کردم تا کہ ہفت تن از نسل تو پادشاہی کنند و ہر دو دعا دربارہ تو مستجاب شد و یکے از علامت تواضع میل کردن ست بصحبت صلحاء و علمائے دین و در ویشان صاحب یقین نہ جماعتے کہ خود را بصورت علمائے ربانی و مشائخ حقانی بخلق نمایند و بطمع حطام فانی سخنان حق را بزبور خوشامد بیا را بند بلکہ بصحبتے کسے باید رفت کہ کارہ صحبت مردم باشد و بکسے اعتقاد باید کرد کہ نخواہد کہ کسے او را اعتقاد کند۔

(۳) آورده اند کہ بزرگے را در مجلس پادشاہے تعریف بسیار کردند و از فصاحت و بلاغت و فضائل و معالی او بسے شرح دادند بمرتبہ کہ شوق پادشاہ ببقائے او از سرحد بیان تجاوز کردہ باحضر او مثالے عالی ارزانی فرمود آں عزیز کہ بہ مجلس در آمد بعد از ادائے سلام گفت کہ پادشاہ را ہزار سال بقا باد پادشاہ گفت اول بار سخنے مجال گفتی و این از فضل تو عیب بود و از مثل کسے غریب نمود جواب داد کہ حیات مردم نہ ہمیں در بقائے بدن ست ہم کس داند کہ نہایت ببقائے آدمی بہزار سال نرسد اماچوں نام نیکو بعد از وفات حیاتے دیگرست غرض من آں بود کہ نیک نامی آنحضرت ہزار سال بر صحیفہ روزگار باقی ماند۔

4. Translate **any one** of the following passage into **Persian**. 15

- 1) Bayazid Bastami also known as Abu Yazid Bistami or Tayfur Abu Yazid Al -Bastami, (804-874 C.E.) was a Persian Sufi born in Bastam, Iran. The name Bastami means 'from the city of Bastam'. Bayazid Bastami had great influence on Sufi mysticism and its considered to be one of the important early teachers of Sufi Islam. Bastami's predecessor Zu-al-Nun-al-Misri (d. CE 859) had formulate the doctrine of ma'rifa (gnosis), presenting a system which helped the murid (initiate) and the Shaykh (guide) to communicate Bayazid Bastami took this another step and emphasized the importance of ecstasy, referred to in his words as 'drunkenness, a means of Union with God. Before him, Sufism was mainly based on piety and obedience and he played a major rule in placing the concept of divine love at the care of Sufism.
- 2) Al-Ghazali remains one of the most celebrated scholar in the history of Islamic thought. He lectured at the Nizamiyyah school of Baghdad between 1091 to 1096. He was the scholar par excellence in the Islamic world. He had literally hundreds of scholars attending his lectures at the Nizamiyyah. His audience included scholars from other schools of jurisprudence. This position won him prestige, wealth and respect that even princes and viziers could not match.
- 3) Abdul Qadir jilani was a Sufi Master and Syed from both his father and mother. His father Abu Saleh jangidast was an illustrious and God-fearing man. Once while engrossed in meditation by the bank of a river he saw an apple floating down the river. He picked it up and ate it. It struck to him that he ate the apple with out paying for it so he set out in search of the owner, on the bank of the river and at least reached the owner of the apple orchard "Abdullah Somai" whom he requested to tell him the price of the apple, Abdullah Somai replied that it was an expensive thing. Syed Abu Saleh replied that he had not much by way of worldly material but, he could serve him for compensation. Abdullah Somai then asked him to work for a year in the orchard.
